

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 484. De tradita ecclesia in Boda intra pagum Agrotingun, atque de bonis, ad eam spectantibus, quæ sita erant in villis Hwenni, Bernsium, Bernsiun, Helerithi, Boclithi et Hallithi intra pagum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

§. 483.

uolmar tradidit pro se et filio suo uolmaro II mansos in *uicbeke* (e) et quidquid possedit in *pepenghus* (f) culta et inculta in pratib' filuif' aquis aquarumq. decursibus cum mancipiis utriusq. sexus remisitq. *beneficium* omne quod habuit de ecclia nostra.

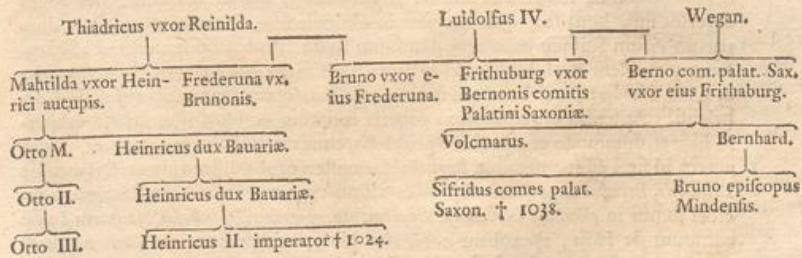
et gubernante Corbeiam Deumaro,

§. 484.

Anno incarnationis dominice MXXXVII indictione V. tññl. abb. D. ecclesiam quandam in *boda* (g) cum omnibus ad se pertinentibus a domno cui hereditario iure proueniebat obtinuit nomine reginholdo in super et presbiterum ipsius ecclie nomine adimannus quam eccliam dodo (h) ue-

nera. De villa Wicbeke in pago Logne.

- (e) Villa *Wicbeke* erat, Sarachone abbate teste, sita in pago Logne. Eadem ergo villa est, de qua egimus supra §. 451.
- (f) Villa *Pepenghus* tribuitur ab abbate Sarachone pago *Ruricgao*, quem circa imperialem abbatiam Werden ad flumen dictum *die Rur*, et in aliqua parte comitatus Marcani, olim existisse, iam supra §. 178. significauimus. Intelligimus autem designari per eandem villam *Pepenghus* vicum *Pepinchusen* in comitatu Marcano vnum milliare, et quod excurrit, discretum ab vrbe imperiali Tremonia seu Dortmund. Hic situs locorum, quorum alter in pago Logne, atque alter in pago Ruricgao, tam longe disiunctis, existit, et in quibus vnus dominus bona hereditaria possedit, nos diu vexauit. Si nostrum *Volmarum* coniungere liceret cum familia Brunoniana, facile posset ostendi, quomodo bona, in pago *Ruricgao* sita, in manus eius peruenerint. Cum enim illustrissimus Saxonie dux, Ecbertus, in pago Dreini, qui pago Ruricgao est contiguus, bona quaedam possederit, perhibere possemus, eadem hæc bona in *Pepenghus* *Volmarum* acquisiuisse hereditario iure. Sed villa *Wicbeke*, in pago *Logne* sita, obstare videtur, quo minus *Volmarum* ad stirpem Brunonianam referre queamus. E situ enim huius ville iam supra §. 104. not. (l) suspicari sumus, eundem *Volmarum* spectasse ad Northeimensem gentem, eiusque patrem fuisse *Bernonem* seu Bernhardum, comitem palatinum Saxonie. Hunc autem nodum possumus soluere, si statuimus, *Frituburgam* vxorem comitis palatini *Bernhardi* fuisse stirpis Brunoniane. Cuiusnam vero filia fuerit ea, an *Luidolfi IV*, an eius fratris Brunonis, id in obscuro latet. Quodsi autem sumimus, *Frituburgam* fuisse filiam *Luidolfi IV*, frater eius fuit *Bruno*, maritus *Frederuna*, sororis regine *Mabilde*. *Berno* ergo ac *Sifridus* cognati erant caesarum Saxonie, vti ex schemate genealogico adiecto clarius patet. Atque hæc cognatio probabiliter in causa erat, vt *Berno* a caesare palatinatu Saxonie nostra donaretur. En seriem genealogicam.

- (g) Tandem aggredimur vltimum pensum nostrarum traditionum, in quo quaedam sunt per vetustatem detrita. Diploma enim Dodonis episcopi Osnabrugensis non est amplius integrum. Vt autem quaedam, ad explicandum locum nostrum facientia, addamus, e Sarachonis Registro memoramus, villam *Boda* fuisse in pago *Agrotin-gun* sitam, quam, si aliquid coniectando assequi possumus, esse putamus vicum, postea dictum *Bidem* et hodie *Bipen* seu *Bippen*, in episcopatu Osnabrugensi in praefectura Furstenau positum, cuius insignis parochiae collatio vique in hodiernum diem spectat ad principem Corbeiensensem.

De villa Boda in pago Agrotin-gun.

- (h) Inter episcopos Osnabrugenses fuere duo *Dodones*. Primus obiit, teste Erdwino Erdmanno in *Cbron. Osnab.* T. II. Meib. p. 203. anno 938, nactus successorem *Drogonem*, nabrug.

De Dodone episcopo Osnabrug.

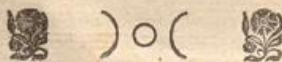
Ab anno
1014 vi-
que 1037
regnante
Chuonra-
do II.
et guber-
nante
Corbe-
iam
Drutma-
ro.

nerabilis episcopus Osnabrugensis sicut suppositæ litteræ continent dedicavit. No-
tum sit omnibus fidelibus tam presentibus quam futuris qualiter *dodo* uenerabilis
episcopus Osnabrugensis ecclesie ob amorem domini nre ihu xpi et scti petri benedi-
cebat ecclesiam in *boda* in assumptione sctæ marie semper uirginis in libertate
istis locis ad illam pertinentibus (i) *huuenni bernsum* item
bernsium apulderium derigun item *derigun helerithi boclithi hallithi tebt-*
lingi stauerreuar blaresbutun
cetera desunt.

De villis
quibus-
dam in
diuersis
pagis.

- (i) Loca, in quibus bona quædam ad ecclesiam, in *Boda* sita, spectabant, ab abbate
nostro Sarachone colloantur sequentem in modum. *Huenni* erat in pago *Agro-*
tingun. Subest vicus *Wahn*, in inferiori episcopatus Monasteriensis tractu si-
tus. *Bernsum* et *Bernsium* referuntur ad pagum *Agrotingun*. Designari videntur
Borsen in inferiori episcopatu Monasteriensis. *Apulderium* erat in pago *Enterigawi*.
Designatur *Abbenberen* in præfectura Ehrenburg in comitatu Hojano, ni locus anti-
quus *Apelderen* seu *Apelern* denotetur in Comitatu Schaumburgico, cuius memi-
nerunt diplomata cænobii Lammespringensis, sæculo XII et XIII exarata. *Derigun* et
Derigun loca referebantur ad pagum *Leri*. Incurrit in animum similitudo nominis
cum vico *Daren* in inferiori episcopatu Monasteriensis. *Helerithi*, *Boclithi* atque
Hallithi spectabant ad pagum *Agrotingun*. Videntur subesse *Heren*, *Bockel* et *Holte*,
in eodem inferiori episcopatu Monasteriensis sita. *Tebtingi* villa, quæ erat in pago
Enterigawi sita, esse videtur vel *Deblinghusen* in præfectura Steigerberg, vel *Diite*
in præfectura Stoltzenau in comitatu Hojano. *Stauerreuar* villam memorat Sa-
racho quidem, sed non indicat, quonam in pago eadem existerit. In medio er-
go relinquere debemus situm loci, dubii, an designatus sit locus *Stavaron*, olim
in pago Grindiriga et in comitatu Magni ducis situs, vel *Soveren*, in episcopatu
positus Osnabrugensis, Tom. II. S. R. G. Meibonii p. 211. vel *Stavern* in Frisia oc-
cidentalī, vel alia villa, iam pridem desolata. Fortasse illa æque sita erat in pago
Enterigawi, vti *Tebtingi* et *Hlareshuthun*, quam vltimam probabiliter esse puta-
mus vicum *Labre* in principatu Mindensi. Hunc situm locorum si nobis ante
oculos ponimus, statuere debemus, *Reginholdum*, qui in his villis, per pagos
diuersos situs, bona sua, quæ hereditario obtinuit iure, donauit, magnarum diui-
ciarum vitum satisque potentem dominum fuisse. Probabilissimum ergo esse cen-
semus, eundem *Reginholdum* fuisse illum, qui supra §. 454 appellatur *Renoldus*
et filius *Gherberti*, qui bona quædam in pago *Enterigawi* sita tradebat ecclesie Cor-
beiensi. Autorem et conditorem generis comitum de Hoja illum fuisse, arbitra-
ri liberet, dummodo comprobare possemus, eundem fuisse vxori iunctum. Cum
autem id fieri adhuc nequeat, *Reginholdus* noster probabiliter videtur frater fuisse
Brunonis, *Bernhardi* et *Bardonis*, cuius vltimi vxor erat Oda. De hisce plura di-
cturi sumus in *clientela Corbeiensi*. *Gherbertum*, patrem *Reginoldi*, factorem fuisse
comitum de Hoja, approbant nobis eius bona, comprobant *Bardonis* nepos et
pronepos eodem nomine insigniti. *Bardonis* posteros adduximus supra (§. 392),
quo Lectorem beneuolum delegamus. Iam riuos nostros claudimus, torique
operi addimus diplomata quædam, ex originum litteris accurate descripta, qui-
bus abbatie nostræ Corbeiensi bona, a viris nobilissimis hæctenus tradita, a sum-
mis pontificibus atque imperatoribus confirmantur, et dicta nostra nec non
loca ipsa, quorum mentio passim fuit iniecta, illustrantur.

S. D. G.

Venit

I. C. H.

Venit ex pago Nifin ad Multam *Vredeber* apud Corbeiam nostram anno 1069, miles admodum strenuus, ibi ab hostibus expulso, magnitudinem corporis habens ut gigas. Is in bello Saxonico ecclesiam nostram acriter et saepe defendit. Galea, quam capiti imponebat, erat instar late rotundi aheni. Inde dictus fuit *Ketelboot*. Tradidit ille manfos suos in villis pagi Nifin ecclesie nostre et in feodo accepit manfos sex ville *Brungerinchusen*, hodie dicte *Brokhufen*. Filius suus vnus eos habuit porro. Nomen ei *Gerhardus*. *Nicolaus* alter filius abiit et bellauit ad *Rhenum*, multos manfos apud *Scheim* per vxorem *Hildegardem* hereditans et ibi manens. *Georgius*, patri equiuocus, cum *Ordulfo* Duce iuit aduersus Sclauos maris septentrionalis accolas. Mercedem laboris ibi accepit predium *Ketelbodesdorp* iuxta *Veterowe*. Vnus *Georgii* patris frater mansit in pago Nifin et in feodo accepit, que frater ecclesie nostre obtulerat.

Addeamus commemorationem copiosiore ex scriptis recentioribus ad gentem *Ketelhottianam* illustrandam.

Quanta generis *Ketelhotiani* sit vetustas, ex noticia in medium adlata intelligitur. Videntur aliqui, ex ea gente exorti, se *de Pileis* cognominasse. Floruit certe saeculo XIV *Nicolaus de Pileis*, Episcopus *Verdensis*, cuius imagini hi versiculi fuerunt adscripti:

*Iste vir insignis, quo vix prudentior alter,
Prasuit huic sedi, cultura reddidit agror,
Collegit nummos et praedia multa redemit,
Pacificus, moriens multum dat fratribus auri.*

Progenies *Mansfeldensis* intercidit et extincta fuit a. 1738, in *Hedersleuen* intra Comitatum *Mansfeldensem* commorata. Progenies *Meclenburgica* viger in vnico *Chisistano Vrico*, dynasta de *Cambis* et *Lichstedt* dicto, nato a. 1701, *Rudolffstadii* in *Thuringia* consiliario aulico, regiminis, et ecclesiastico, et tandem Principis Serenissimi 1749 Vicecancellario. Ex hac progenie nonnulli gloria meritorum in *Dania* saeculo XIV effloruerunt. Consiliarium enim regni *Daniae* egit *Matthias* circa annos 1360 - 1365. *Gerhardus Ketelbot*, miles, qui *Matthiae* videtur fuisse filius, subscripsit a) *Constitutioni* sancitae de conuiuio corporis *Christi* in *Lalandia* a. 1388. Quorum referendus sit *Dominicus Ketelbud*, qui *Sterinensibus* ciuibus in gratiam *Stargardensium* denuntiavit b) hostilia, adhuc ignoro. Videtur is certe e *Meclenburgica* progenie prognatus. In terris *rhenanis* florauerunt saeculo XV *Kesselbutii de Scheim*. Deprehendimus eos inter c) *vasallos Hanouio - Mützenbergicos*. *Wilhelmus Kesselbut de Scheim*, Vicedominus *Ringauiae*, anno 1345 datus fuit d) *fideiussor* *Henrico*, Domino in *Saltra*, siquidem hic *Archiepiscopo Moguntino* oppidum *Saltra* vendiderat. *Iohannes Kesselbut de Scheim* constitutus est 1426 praefectus violentiarum e), expensis 1000 florenis, addito redemptionis pacto. *Wilhelmus Kesselbut de Scheim* fuit praefectus violentiarum 1461 *Kirchdorffii* *Moguntinus*, anno autem 1471 praefectus violentiarum et aduocatus fuit *Cassellis*. Fuit ei vxor *Catharina* f). *Wendelinus Kesselbut de Scheim* creatur praefectus violentiarum

Uuu u 3

a) *Pontoppidanus Annal. eccles. Danica diplomat. P. II. p. 237.*
b) *Fideleb. Chron. Sterin. L. I. p. 97.*
c) *Io. Georg. Estor in Anenprobe p. 194.*

d) *De Gudenus Vol. I. Cod. diplomat. Mogunt. p. 962.*
e) *Idem Vol. II. p. 502.*
f) *Idem Vol. II. p. 503.*

rum seu Walpodius Moguntiae a. 1492 g). *Adamus Kesselbut de Schelm* paullo post eodem munere ibi functus est. Dimisit illud a. 1497, susceptus h) in Archiepiscopi Electoris ministerialem. An supersint ex hac progenie viri ad Rhenum Moguntinum, resciscere nondum licuit. De progenie Mansfeldica exposuerunt Valentinus König i), Ioh. Henricus de Falckenstein k), Ioh. Fridericus Gauhe l), et ante hos Spangenbergius m). Progeniem Meclenburgicam illustrarunt Mathias Iohannes a Bähr n) et Hans Henricus Clüver o). Insigne gentilitium non fuit ab omni vicissitudine liberum, licet id, quod caput est et summa, perpetuo perfluerit. Incunte Saeculo XIV p) scutum Ketelhodtianum heraldicum idque argenteum exhibuit tres galeolas (casquettes). Saeculo illo medio q) aream scuti ornavit argenteam tres mitrae nigrae orientales. Vsum huius in hanc usque diem favere, non est r) obscurum. Kesselhutiana progenies Mansfeldica supra galeam via fuit tribus pavonum pennis. Progenies Meclenburgica, quae adhuc lato se effert flore, hoc vitur insigni. Scutum eorum offert vestitus virum dimidiatum, cui infima desunt, nigra orientali mitra indutum, nigro vestitu eximium, brachio cassum, mystace magno insignem. Galea scuto imposta est aperta, coronata, et adnexa dependentibus inde nigris argenteisque galea tegumentis. Arma haec gentilitia significant, viros generosissimos, de Ketelhodt adpellatos, inter *Nobiles nominis et armorum* s) esse referendos. Benjamin Schmidt t) capropter cecinit de huius insignibus haud incomposite:

Sein Wapen zeigt ein Feld gedritter Eisenbütte,
die man der Bildung nach in Kesselformen sieht:
Sie dienten bey der Kost und wiesen ihre Güte,
Im Fall der tapfre Muth in einen Sturm gerieth;
Das Wapen läßt die Welt den theuren Namen kennen,
Und beyde lehren uns des Adels Alterthum,
Denn wo sich Stamm und Bild mit gleichen Sylben nennen,
Da blühet auch zugleich der Zeiten grauer Ruhm.

Gerhardus Ketelhodt, expeditionis cruciatae pars et quidem quartae in Palaestina susceptae, videtur in Palaestina Mauros nonnullos profligasse vel trucidasse ac mitras orientales nigras u) pro more tunc usitato x) insignibus suis suorumque successuum inferuisse. Nomen vero genti non inhaesit ab insignibus, sed insignia a Gerharo, galea amplissima induto, olim originem ceperunt. Praedia auita fuerunt generosissimis Ketelhotiis in pago Nifin ac Comitatu Mansfeldico, in Principatu Corbeiensi, ad Moguntiam ac Rhenum, et in Ducatus Meclenburgici regionibus. De vltimis iam dicemus pauca. *Ketelhottdorp*, in Ducatu Megalopolitano situs locus, praedium fuit eorum antiquissimum, finitimum oppido Feterow, ac in praesens adpellari solitum *Kötel*. Tenet illud iam gens generosa, de Oldenburg cognominata. Tenuerunt ibi quondam Ketelhodtii maximam oppidi Feterow partem, sed quoque praedia *Raden*, *Wattmannshagen*, *Hermannshagen*, *Warnekenhagen*, *Lesen*, *Alverdors* et *Harmsdorf*, nec non *Campse* et partem *Carboviae* bonorum. Duae possessiones postremae sunt adhuc in ditione

g) Idem l. c.

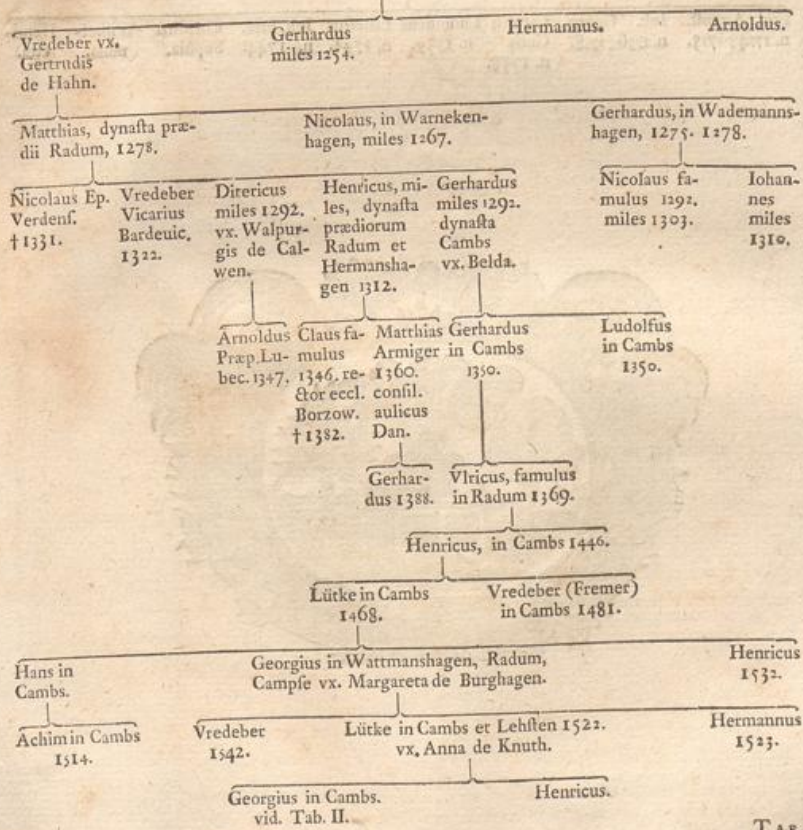
h) Idem l. c.

i) *Adelshistorie* P. III, p. 225, f.k) *Thüringische Chronick* L. II, P. II, p. 1375, f. *Analekta Thuring. Nordgau*. Nachlese IX, XI, XII.l) In *Adels Lexico* in voce *Ketelhodt*.m) *Mansfeld. Chronik*. c. 354. p. 411. *Adels-Spiegel* P. I, L. I, c. 18. p. 116.n) *De rebus Meclenburg*. VIII, 14. p. 1623 et in *Indice conciso familiarum Nobilium Ducat. Megapol.* n. 71. p. 26.o) *Beschreibung des Herzogthums Meclenburg* P. I. p. 621.p) *Ioach. de Westphalen Monument. ined. rerum Germanic.* Tom. IV, p. 1260, Tab. XIX. n. 28.q) *Ibid.* Tab. XIX, n. 47.

r) König l. c.

s) *Cel. Cramer de Iuribus et Prærogativis Nobilitatis auro* c. 1. §. 6. not. c. p. 20.t) *Gedichte* p. 560.u) *Io. H. de Falckenstein* l. c.x) *Cramer* l. c. c. 5. not. f. n. p. 362, 369, f.

tione Viri Perill. Christiani Ulrici de Ketelhodr. Subest huic præterea prædium eque-
stre Lichtled, cui innexum est censuum haud parum ex distracto prædio equestri
Volksted. Dabimus partem genealogia, ex tabulariis, præcipue Swerinenfi et Isle-
bieni, ac fide dignis commemorationibus desumptam, quæ ad Ill. Vicecancellarium pro-
currit. Non dubitamus, quin gentis Kesselhur de Scheim series genealogica suceffu
temporis perinde in lucem sit proditura. Nobis certe haud constat, an ea ad ætatem
nostram persisterit nec ne. Memoratur centurio, *Hüetman*, ordinis Mariani Teutoni-
ci, quem virum Conradus de Iocke, magister ordinis ensiferorum, a. 1307 sibi contra
Rufios auxilio missum admodum inuenit fortem et probatum. Vocatur ille centurio
nude Ketelhodr y). Rem ipsam adtingit z) Petrus de Dusburg, nomen vero Ketel-
hodrii omittit; significans tamen, milites ordinis Teutonici multos paullo ante aduenisse
in Prussiam ex terris rhenanis. Inter primos reformatores euangelicos emittit Strahl-
sundæ *Christianus Ketelhodr*, quem posteritas dignum iudicauit, cuius memoriam sæcu-
larem a) ipsa celebraret. Rostochii inter academiæ ciues receptus fuit 1509, 20. Iul.
Ioachimus Ketelhoet de Stolpe. In litteris feudalibus ad a. 1603 memoratur *Stephanus
Ketelhodr*, e terris ortus Cellensibus Saxonie inferioris. Anno 1606 in senatu Camini
causam suam egerunt contra reos *Balthasar* et *Martinus Ketelhodr*, accusatores. M. Io-
hannes Kesselhud, Rector scholæ Brunsvicensis, versiculis græcis concinnauit *γαλειουσο-
μαχιαν*. Videntur hi postremi nobiles animo et virtute fuisse, haud quaquam
genere equestri. Quæ genealogicam fundunt seriem, ea sic concinnata exhibebimus:

TAB. I.
N. de Ketelhodr.

TAB.

y) Balthasar Ruffow in *Liesländischer Chronic*.a) *Acta historico-ecclæsiæ*, IV P. Beiträge p. 610, 199.z) *Coron. Prussie* P. III. c. 289.

TAB. II.

Georgius in Cambs † 1570.
vx. Elisabeth de Lintow.

Georgius in Teterow † 1479.	Ioachimus in Campse, vx. Polita de Grabow.	Gerhardus, in Cambs et Carbov, † 1612. vx. Dorothea de Wildberg 1591. † 1637. Regiomonti.	Hans. vx. Catharina de Swerin.	Henricus in Teterow, n. 1553. † 1631. vx. Margareta de Basswitz 1604.		
Georg n. 1593. † 1688. Regis Suec. centurio secundar. vx 1) Eua de Barold 1632 † 1638. 2) Anna Maria de Horn 1640 † 1689.	Gerhard, in Cambs n. 1597. † 1688. Regis Suec. centurio secundar. vx 1) Eua de Barold 1632 † 1638. 2) Anna Maria de Horn 1640 † 1689.	Daniel Lütke, Ludeco, n. 1599. in Cambs, n. 1602. vx. Hedewig de Rohr, f. magistri equ. Brand.	Ioachim Wenzlow n. 1606.	Hasso & Wilhelm. n. 1610.	Ioachim, magister stabuli Holláro-Gotorp. † Paris.	
Gerhardus Fridericus, n. 1643. ducal. Brunswic. Luneb. centurio secundar. ad Treviros in prelio occisus.					Gustavus Ioachimus in Cambs n. 1654 † 1732. magister supr. stab. Ducis Meclenburgo Gustrou. vx. Anna Catharina de Hunemörder 1689 † 1736.	
Gustavus Carolus n. 1699 † 1702.		Christianus Vlricus, Dominus Cambsi et Lichtedi, n. 1701. Vicecancellarius et Praeses Consistorii Rudolstadt. 1750. Vx. Maria Catharina de Beulwiz 1729.			Gustavus Ioachimus n. et † 1708.	
Frid. August. n. 1734 † 1735.	Ioh. Georg n. 1736 † 1738.	Carolus Ludewicus Ernestus Gerh. n. 1739.	Ioh. Frid. n. 1741.	Christina Sophja, n. 1744.	Wilhelmina, n. 1744.	Henricus, n. 1744.

